

ØKONOMI

I SAMARBEJDE MED FINANCIAL TIMES

TILGÆNGELIGHED

Hos os møder du mennesker, ikke telefonluser

Basisbank

Danmark tillader CO₂-svindel

Danske virksomheder som Dong og Mærsk modtager hvert år tusindvis af billige CO₂-kreditter fra kinesiske fabrikker, der spekulerer i snyd med superdrivhusgas. Energistyrelsen ser gennem fingre med det af hensyn til virksomhederne, siger ekspert.

Forskerne kalder det for noget af det mest omfattende klimasnyd i historien. Og nu befinder store danske virksomheder som Mærsk, Dong, Aalborg Portland og Nordjysk Elhandel sig midt i orkanens øje, fordi Energistyrelsen ser gennem fingrene med svindlen for at holde prisen på erhvervslivets udledning af CO₂ nede, lyder kritikken fra samme forskere.

»Svindlen får lov at fortsætte, fordi erhvervslivet økonomisk har stor glæde af den«, siger Michael Wara, der er lektor i miljøret på det amerikanske Stanford University, om den aftale, Danish Carbon Fund (DCF) under Energistyrelsen indgik i 2006 sammen med de danske virksomheder og to kinesiske fabrikker.

En aftale, som betyder, at DCF sammen med de danske virksomheder hvert år frem til og med 2013 modtager 300.000 CO₂-kreditter fra Kina - kreditter, der stykvis giver ret til at udlede et ton CO₂.

Aftalen har en værdi af omkring 180 millioner kroner. Til gengæld for de danske millioner forpligter de kinesiske kølevæskeproducenter Zhonghao New Chemical Materials og Jiangsu Melian Chemical sig til at holde deres produktion af den såkaldte superdrivhusgas HFC-23 under et aftalt niveau.

Men de to kinesiske fabrikker overholder langtfra aftalen. Ifølge en rapport, der cirkulerer i FN, har kineserne nemlig år efter år øget produktionen af HFC-23 og på den måde opnået mulighed for at sælge stadig flere kreditter til andre interesserede købere.

Zhonghao har fra 2006 til i år produceret HFC-23 svarende til 2 millioner ton over det aftalte niveau, mens Jiangsu har produceret 1 million ton mere.

Sådan foregår svindelen

FN har i en årrække tildelt CO₂-kreditter til fabrikker i Kina og Indien, der udleder drivhusgasser. Målet er et system, der samlet set sparer verden for drivhusgasser. Men ifølge FN har 13 kinesiske virksomheder i årevis svindlet med tallene.

Problemet

Kinesiske fabrikker, der laver kølevæske til bl.a. køleskabe og aircondition anlæg, producerer den såkaldte superdrivhusgas HFC-23, hvor hvert ton udledt gas skader atmosfæren lige så meget som 11.700 ton CO₂. Det vil FN stoppe og foreslår at destruere HFC-gasserne i stedet for at udlede dem.

Løgnen

Fabrikkerne destruerer gasserne og får som belønning en stok CO₂-kreditter. Fabrikkerne indgår nu en aftale - med f.eks. Danish Carbon Fund, Verdensbanken eller direkte med en virksomhed - om at sælge kreditterne til dem over en årrække. Til gengæld lover de kinesiske fabrikker, at de ikke vil øge produktionen af HFC-gasser.

Virkeligheden

Men fabrikkerne fortsætter stik imod aftalen med at producere drivhusgasser og får nye kreditter af FN, der ikke trollerer salgsaftalerne. For de kinesiske fabrikker kan kreditsvindelen oven i købet blive en endnu bedre forretning end den oprindelige produktion.

POLITIKEN GRAFIK: Claus Nørregaard 10398

Kreditterne bliver handlet for milliarder

Michael Wara, Stanford University

Forskerne undrer sig på den baggrund over, at Energistyrelsen ikke for længe har revet det papir over, aftalen med de kinesiske fabrikker er indgået på. Eller har forsøgt at få FN til at skride ind.

Energistyrelsen skal i hvert fald ikke langt væk for at finde dokumentation for, at noget var helt galt. For det er det danske forskningscenter Risø DTU, der hvert år detaljeret registrerer resultaterne af den slags aftaler.

»Ser man på tallene, burde det for langt siden have stået klart for Energistyrelsen, at der var problemer - formentlig allerede i 2007«, siger seniorforsker Jørgen Fenhann fra Risø DTU.

Verdenshistorisk skandale

Michael Wara mener, at Energistyrelsen bevidst har siddet med hænderne i lommen, fordi indgreb mod svindlen ville koste erhvervslivet dyrt.

Han har i en årrække analyseret den internationale handel med CO₂-kreditter og peger på, at mange lande i Europa har

købt kreditter fra de 13 producenter af HFC-23, som FN nu mistænker for snyd. Alt i alt stammer mere end halvdelen af de europæiske kreditter fra HFC-23.

»Sletter man de kreditter, der er svindlet med, vil prisen på de resterende kreditter eksplodere, og det bliver markant dyrere for erhvervslivet at udlede CO₂. Derfor ser de danske myndigheder - som resten af EU - gennem fingre med svindel«, siger Michael Wara og tilføjer, at salget af HFC-23-kreditter har nået et omfang, man kan kalde for en af verdens hidtil største klimaskandaler.

»Kreditterne bliver handlet for milliarder. Og det er kommet dertil, hvor det kvoteramte europæiske erhvervsliv ikke kan klare sig uden de kunstigt billige kreditter, og de kinesiske fabrikker tjener efterhånden langt flere penge på kreditterne end på deres oprindelige produktion«, siger Michael Wara.

Connie Hedegaard var som konservativ energiminister fra 2007-2009 øverste politiske ansvarlig for Energistyrelsen i den

periode, hvor myndighederne - ifølge eksperterne - burde have annulleret aftalen med de kinesiske CO₂-svindlere.

Hun erkender, at man tidligt var opmærksom på, at kineserne snød på vægten, men siger, at Energistyrelsen ingen ting gjorde for at komme ud af aftalen, fordi det ville kræve støtte fra FN.

Det samme siger Energistyrelsen i dag, og chefkonsulent Ulla Bendtsen pointerer, at det rigtigt nok vil være dyrt for virksomhederne, hvis de mister kreditterne. Men ikke et uersatteligt tab, fordi styrelsen har en Plan B i tilfælde af sådan et tab.

Uanset hvad mener Michael Wara ikke, at Energistyrelsen bare kan fralægge sig ansvaret og sende aben videre til FN.

»Når den danske Energistyrelse tidligt kendte til problemet, burde den som minimum have taget sagen op i FN-regi. Derudover er der juridisk intet til hinder for, at de nationale myndigheder annullerer kreditter fra en aftale, der er baseret på svindel«, siger Michael Wara.

kaare.pedersen@pol.dk

ÅOP: 4,9%

Drop dit dyre andelsboliglån

Få en andelskredit til 4,5 %

Skift inden 31/10
og spar yderligere
2.500 kr. på oprettelsen

Basisbank

Ring 7022 0929